

História Operného štúdia

Predmet Operné štúdio vznikol ako súčasť dnes už neexistujúceho jednotného Umeleckého štúdia VŠMU v roku 1952 po tom, čo Andrej Bagar z pozície rektora školy pozval na post vedúceho štúdia českého operného režiséra Karla Jerneka (1952/1953). Toho následne v roku 1953 vystriedal v pozícii vedúceho Operného štúdia pedagóg z brnianskej JAMU, Otakar Zítek, ktorý sa stal zároveň prvým pedagógom odboru opernej réžie na Slovensku. Pod jeho vedením vyštudovali štyria operní režiséri – Henrich Neuwirth (1954), Miroslav Fischer (1955), Koloman Čillík (1956) a Július Gyermek (1958), ktorí svoje prvotiny realizovali práve v Opernom štúdiu. Po Zítkovi štúdio na chvíľu prevzal Miloš Wasserbauer. Následne však funkciu pedagóga prenechal čerstvému absolventovi opernej réžie, Miroslavovi Fischerovi, ktorý na fakulte pôsobil až do roku 1972, kedy ho vystriedal Branislav Kriška. Ten v roku 1979 obnovil na Katedre spevu a vokálnej reprodukcie odbor opernej réžie, ktorý pod jeho vedením absolvovalo šesť študentov: Marián Chudovský (1984), Jozef Revallo (1986), Martin Bendik (1987), Blažena Hončarivová (1987), Pavol Smolík (1991) a Zuzana Lacková (1996). Po Kriškovej smrti v roku 1999 sa vedenia Operného štúdia ujal Pavol Smolík. Ten pokračoval aj vo vyučovaní opernej réžie, ktorú až do roku 2006, kedy odbor zanikol, pod jeho pedagogickým vedením vyštudovali ďalší štyria absolventi: Roman Bajzík (2000), Andrea Hlinková (2002), Lenka Horinková (2006) a Tomáš Surý (2006), ktorý od roku 2013 až do súčasnosti vedie Operné štúdio.

Prvým predstavením operného štúdia bola inscenácia Pergolesiho opery *Slúžka paňou* a Pucciniho jednoaktovky *Gianni Schicchi*, ktorá mala premiéru 24. novembra 1954 v priestoroch Malej sály Reduty na námestí Ľudovíta Štúra v Bratislave. Toto predstavenie sa konalo pri príležitosti absolutória prvých študentov operného spevu. Od tohto roku štúdio produkuje každý akademický rok minimálne jednu opernú

inscenáciu. Jeho nepretržitá činnosť bola dočasne prerušená až v roku 2021 následkom pandémie vírusu Covid 19.

Prvým priestorom, v ktorom sa predmet, primárne určený pre študentov operného spevu, realizoval, bola Malá divadelná sála Reduty v budove Slovenskej filharmónie. V roku 2006 však musela VŠMU túto budovu opustiť. Po peripetiách spojených s hľadaním vhodného priestoru sa Operné štúdio na istý čas uchýlilo do sály SĽUK-u v kaštieli v Rusovciach. V súčasnosti svoje operné inscenácie tvorcovia realizujú v školskom divadle Lab na Svoradovej ulici alebo v prenajatom Mestskom divadle Pavla Országha Hviezdoslava.

Mgr. Klára Madunická (7. 7. 2021)